

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»

на тему: **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ СТВОРЕННЯ
ПЕЛЕТНОГО ВИРОБНИЦТВА»**

Виконавець:

Студентка ФЕУП

Луценко Ірина Олександрівна _____

(підпис)

Науковий керівник:

к.е.н, доцент

Карпов Володимир Анатолійович _____

(підпис)

Одеса 2024

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. Як показав аналіз, пророблений в роботі, пелетний бізнес в Україні успішно розвивався у довоєнні роки. Агресія з боку росії завдала значної шкоди економіці країни. Проте, удари по енергетичній системі України підхльоснули попит до альтернативних джерел енергії, в тому числі до пелет.

Створення власної справи - це завжди величезний ризик і подолання опору, що неминуче виникає при народженні нового. Створюючи власну справу, потрібно знати, що це не тільки можливість (за сприятливих умов) користуватися благами, які пророкує це починання, а й відповідальність за функціонування, розвиток, виживання її.

Виникнення будь-якої підприємницької ідеї ставить багато різноманітних запитань: хто виступає як конкретні споживачі, яким є ринок продукту підприємства, які кошти необхідні для реалізації проекту, чи виправдовує себе проект економічно тощо. Задля отримання відповідей на ці запитання й складається бізнес-план.

Питанням складання бізнес-планів підприємницьких проектів присвячено дуже багато робіт зарубіжних та вітчизняних учених-економістів: Кіпермана К., Крилової Н., Ліпсіса І.В., Львовського Г.Д., Карпова В.А., Маркової В.Д., Муллей М., Пальчик О.І., Пітерса Г., Полякова А.Р., Роузена Х., Скірко Ю.І., Уотермена Р., Хруцького В. та ін.

Разом з тим багато проблем, що пов'язані з бізнес-плануванням, не тільки не досліджені, але й не поставлені. Так, у наукових дослідженнях ще недостатньо виразно визначені позиція щодо взаємодії плану і ринку, місце відносин планомірності в розвиненій ринковій системі.

Метою кваліфікаційної роботи є – теоретичні, методичні, прикладні аспекти процесу обґрунтування бізнес-проекту створення власного виробництва пелет та визначення напрямків ефективного його функціонування.

Для досягнення мети роботи були поставлені наступні завдання:

- обґрунтування інвестиційного задуму, учасників та цілей проекту;
- аналіз організаційного механізму створення власного бізнесу в Україні;
- обґрунтування організаційно-правової форми та оподаткування для управління запропонованого бізнесу
- дослідження ринку кінцевого продукту проекту – пеллет в Україні та світі;
- проведення маркетингового аналізу та розрахунків техніко-економічних характеристик проекту;
- SWOT – аналіз і календарний план реалізації проекту;
- формування витрат на започаткування підприємницької діяльності;
- розрахунки грошових потоків варіантів проекту;

- розрахунки порівняльної ефективності запропонованих варіантів проекту;
- оцінка ризикованості проекту.

Об'єктом дослідження виступає процеси й методи реалізації проекту створення власного пелетного виробництва.

Предметом дослідження є бізнес проектування започаткування власної справи у сфері пелетного виробництва.

Методи дослідження. Під час написання кваліфікаційної роботи використовувались такі методи: експертна оцінка (дослідження думки та досвіду фахівців з питань створення та управління бізнесу), аналіз статистичних даних про цю сферу в Україні, метод аналогій (аналіз імплементації ідей або стратегій з інших галузей власної справи), економіко-математичне моделювання (побудова моделей доходів та витрат новостворюваного бізнесу для прогнозування доходів та рентабельності бізнесу), маркетингові дослідження (SWOT-аналіз, елементи PEST-аналізу, матричний метод, спостереження за роботою існуючих, їх перевагами та недоліками), складання таблиць, за допомогою вбудованих функцій програмного продукту «Word» та «Excel».

Інформаційна база дослідження. Наукові публікації та монографічні видання українських і зарубіжних учених, підручники та видання наукових співробітників Одеського національного економічного університету, закони України та нормативно-законодавчі акти, статистичні дослідження, дослідження сфери суспільного харчування, наукові статті, інтернет-джерела різних компаній та сервісів.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (43 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 68 сторінок. Основний зміст викладено на 68 сторінках. Робота містить 16 таблиць, 6 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«ЗАГАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ ПЕЛЕТНОГО ВИРОБНИЦТВА»** розглянута загальна характеристика бізнес-ідеї започаткування власної справи на ринку паливних пелет, визначені умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні у сфері палива, обґрунтовано вибір організаційно-правової форми новостворюваного підприємства та системи оподаткування;

У другому розділі **«АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ ЗАПУСКУ ПРОЄКТУ ПЕЛЕТНОГО ВИРОБНИЦТВА»** проведено аналіз ринку паливних пелет України, проаналізовано конкурентне середовище на ринку, проведена оцінка внутрішніх конкурентних переваг новостворюваного бізнесу, сформовано витрати на відкриття та загальні витрати на функціонування бізнесу.

У третьому розділі **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ РЕАЛІСТИЧНОСТІ ПРОЄКТУ»** спрогнозовано прибуток від реалізації

проекту, розраховано показники економічної ефективності проекту та проаналізовано можливі ризики та заходи щодо їх мінімізації.

ВИСНОВКИ

1. Основною метою проекту є створення нового виробництва та залучення інвестора в проєкт виробничої лінії для гранулювання відходів деревообробного виробництва (пелет). Діяльність створюваного бізнесу належить до законодавства регулювання сфери пелетного виробництва. Нормативно-правову базу регулювання виробництва складають закони, Постанови КМУ, національні стандарти.

2. Сформульована нами бізнес-ідея проєкту дозволяє зупинитися на основному КВЕД діяльності бізнесу, що формується, це секції G - Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів. Основний КВЕД діяльності створюваного підприємства є 46.71 - Оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами. При роботі з бюджетними організаціями, а це значний сектор пелетного ринку, договори постачання проводяться через систему Прозорро, при цьому предмет договору (товар) повинен відповідати національному класифікатору закупівель. Для продукту нашого проєкту – пелет - код за ДК 021:2015: 09110000-3 – «Тверде паливо» (Пелети з дерева у гранулах (паливні пелети) – код за ДК 021:2015: 09111400-4 «Деревне паливо»).

3. У відповідності до Податкового кодексу України існують дві системи оподаткування підприємств - загальна та спрощена. У нашому варіанті підприємство може працювати лише у рамках загальної системи оподаткування. Після зробленого в роботі аналізу нами було вибрана організаційно-правова форма підприємства - як приватне підприємство, що діє на основі приватної власності суб'єкта господарювання (юридичної особи).

4. Сировиною для виробництва гранул можуть бути деревні відходи: кора, тирса, тріска і інші відходи лісозаготівлі, а також відходи сільського господарства: відходи кукурудзи, солома, відходи круп'яного виробництва, лушпиння соняшнику і так далі. Як показав аналіз ринку пелет, у Україні ринок пелет знаходиться у стадії прискореного розвитку. Основною сировиною для виготовлення пелет в Україні є відходи від деревообробки.

5. У роботі проаналізовано техніко-економічні аспекти реалізації проєкту створення пелетного виробництва (технологія виробництва, обладнання, логістика). Разом, вартість запропонованої лінії для виробництва пелет склала 171 755 €. Вартість лінії вказана на умовах EXW-завод-виробник в Польщі.

6. У роботі проаналізовано маркетингові аспекти проєкту: ціни на продукт проєкту, огляд конкурентів, забезпечення проєкту ресурсами. Проведений позиційний аналіз SWOT аналіз проєкту підтверджує правильний напрямок діяльності створюваного пелетного виробництва. Життєвий цикл проєкту складе 30 років. Початок проєкту - 1.01.2024 року. Закінчення (розрахунковий період для терміну окупності) - 31.12.2033 рік. Передбачається розробка проєкту на розвиток, який реалізовуватиметься або паралельно, або після закінчення проєкту (проєкт розвитку не включається в розрахунок грошових

потоків даного проекту). Як показав аналіз кон'юнктури ринку і проведеного SWOT – аналізу, в перші п'ять років очікується випередження попиту на пелети проти їх виробництва. Як показує досвід укладення договорів на постачання пелет, їх тривалість складають вперед до 3-х років. Тому передбачається збут всього обсягу виробництва.

7.Для розрахунку грошового потоку за проектом нами було складено план продаж за двома варіантами проекту - песимістичний (оптова ціна реалізації тони пелет - 95 євро) та оптимістичний (оптова ціна реалізації - 130 євро). Собівартість виробництва однієї тони була розрахована на рівні 60 євро (для песимістичного варіанту -75 євро). Розрахунки прибутків за проектом показали, що проект виявляється прибутковим вже на першому році життєвого циклу. У песимістичному варіанті прибуток з'являється тільки на третій рік проекту. Як показали розрахунки кеш-фло, баланс готівки прогнозується позитивним у вісь період життєвого циклу проекту. Це свідчить про достатньо високу стійкість підприємницької діяльності за проектом, та про його потенційну прибутковість.

8.Порівняльна ефективність запропонованих варіантів проекту показала, що обидва варіанту проекту є ефективними. При цьому варіант оптимістичного проекту показав, що вкладений капітал окупиться через 33 місяця (41 місяць - РВР), прибутковість проекту дуже висока – на 1 грн. первинних інвестицій доводиться в середньому 1,74 грн. чистого дисконтованого доходу за весь період життєвого циклу проекту (навпроти в євро - 2,51, що пояснюється різними рівнями ставок дисконтування), внутрішня норма рентабельності складає 61,78 % що указує на велику стійкість проекту, чистий приведений дохід складе 2 385 968 євро за 10 років здійснення проекту, що в середньому за весь період життєвого циклу проекту складає 215 тис. євро в рік. Все це говорить про високу ефективність проекту, при збереженні закладених рівнів основних чинників реалізації проекту.

9.Динаміка чутливості проекту по NPV показують, що найбільш чутливим фактором реалізації проекту є зміна ціни реалізації пелет, далі йдуть податки, обсяг збуту, обсяг інвестицій, загальні витрати. Разом з тим зміна цих факторів +/- 30% не робить проект збитковим, що говорить про достатню стабільність проекту. У результаті можна зробити наступний загальний висновок – проект дійсно стійкий.

АНОТАЦІЯ

Луценко І. О. «Економічне обґрунтування проекту створення пелетного виробництва».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». Одеський національний економічний університет. Одеса, 2024.

Розглянуто поняття та особливості розробки процесу обґрунтування та оцінки ефективності варіантів реалізації інвестиційного проекту створення пелетного виробництва.

Надано методологічні основи порівняльної ефективності інвестиційних проектів, розглянуті питання аналізу аспектів реалізації проекту створення пелетного виробництва.

Визначено технічні та економічні особливості створення пелетного виробництва, розраховані грошовий потік, кеш-фло, показники ефективності проекту дано оцінку ризикованості та реалістичності реалізації проекту пелетного виробництва.

Ключові слова: проектний підхід, підприємницький проект, аналіз ринку, маркетингова стратегія, грошовий потік, кеш-фло, показники ефективності проекту, ризику.

ANNOTATION

Lutsenko I. O. «Economic substantiation for the project of creating pellet production».

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in the specialty 076 "Entrepreneurship, trade and stock exchange activity" under the educational program "Economics and business planning". Odesa National University of Economics. Odesa, 2024.

Concepts and features of the development of the process of substantiation and evaluation of the effectiveness of options for the implementation of the investment project for the creation of pellet production are considered.

Methodological bases for the comparative effectiveness of investment projects are provided, the issues of analysis of aspects of the implementation of the pellet production project are considered.

The technical and economic features of the creation of pellet production were determined, the cash flow, cash flow, project efficiency indicators were calculated, the riskiness and realism of the implementation of the pellet production project were assessed.

Keywords: project approach, business project, market analysis, marketing strategy, cash flow, cash flow, project performance indicators, risks.